

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ**

ОДЕСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

ТЕХНОЛОГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки магістрів

галузі знань – 1801 Специфічні категорії

спеціальності - 8.18010013 Управління проектами

(Шифр за ОПП -- ВПП.08)

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Одеським регіональним інститутом державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: кандидат наук з державного управління Сивак Тетяна Володимирівна, кафедра управління проектами Одеського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентіві України.

Обговорено та рекомендовано до видання Науково-методичною радою Одеського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України.

« ____ » _____ 2013 року, протокол № _____.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Технології інноваційного розвитку» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки МАГІСТРА галузі знань 1801 «СПЕЦИФІЧНІ КАТЕГОРІЇ» спеціальності 8.18010013 «УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Технології інноваційного розвитку» є сучасні технології інноваційного розвитку, інноваційна діяльність, інноваційний менеджмент, інноваційні проекти.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни «Технології інноваційного розвитку» базується на знаннях, отриманих при засвоєнні навчальних дисциплін «Вступ до управління проектами», «Основи підприємницької діяльності і комерційний аналіз інвестиційних проектів», «Проектний аналіз», «Теорія систем і системний аналіз».

Знання з дисципліни «Технології інноваційного розвитку» застосовуються при вивченні навчальних дисциплін «Основи дослідження операцій і методи прийняття рішень», «Практика розробки інвестиційних проектів», «Управління проектами і програмами розвитку регіонів та міст».

Програма навчальної дисципліни не передбачає розподілу навчального матеріалу за змістовними модулями та складається з таких самостійних розділів:

1. Сутнісна характеристика технологій інноваційного розвитку.
2. Теоретичні основи управління інноваційним розвитком.
3. Інноваційна діяльність як об'єкт інноваційного управління.
4. Інноваційний розвиток в провідних індустріальних країнах.
5. Державна підтримка інноваційної діяльності.
6. Організаційні форми інноваційної діяльності.
7. Управління інноваційним розвитком.
8. Управління інноваційним проектом.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1 Метою викладання навчальної дисципліни «Технології інноваційного розвитку» є формування системи знань у керівника проекту (програми) про сутність технологій інноваційного розвитку та вмінь щодо їх використання у практичній діяльності, зокрема у процесі розробки та реалізації проектів (програм).

1.2 Основними завданнями вивчення дисципліни «Технології інноваційного розвитку» є:

- надати слухачам систему знань з основ теорії інноваційного розвитку, діяльності та процесу на рівні економіки країни;
- сформуванню умінь з управління інноваційним бізнесом на рівні окремих суб'єктів економіки, визначення різних аспектів управління

технологічними інноваціями залежно від наукового й технологічного напрямку діяльності;

- удосконалити навички при прийнятті адекватних управлінських рішень спрямованих на розробку і впровадження конкурентоспроможної продукції на рівні міжнародних стандартів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми слухачі повинні:

знати:

сутність інновації та її різновидів, життєвий цикл інновацій, місце, роль, значення та вплив інноваційного розвитку на економіку країни;

підходи і методологію в управлінні інноваційним розвитком, та особливості управління інноваційним проектом;

комплекс заходів щодо забезпечення інноваційного розвитку підприємства та економіки країни в цілому;

вміти:

класифікувати інновації, визначати їх вплив на розвиток конкуренції та економічне зростання;

оцінювати стан та проблеми інноваційного розвитку, інновативності економіки, технологічного прогресу;

визначати та оперувати інструментами інноваційного розвитку;

застосовувати технології інноваційного розвитку у практичній діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни за денною та заочною формами навчання відводиться 54 години / **1,5 кредити ECTS**.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Сутнісна характеристика технологій інноваційного розвитку.

Вступ: предмет і завдання дисципліни. Інноваційний розвиток як складова розвитку економіки країни. Поняття інновації. Інноваційна діяльність. Інноваційний процес. Інноваційна політика. Класифікація інновацій. Життєвий цикл інновацій.

Тема 2. Теоретичні основи управління інноваційним розвитком.

Інноваційні теорії економічного розвитку. Теорії управління знаннями як основа інноваційного розвитку. Науково-дослідна сфера. Інтелектуальна власність.

Тема 3. Інноваційна діяльність як об'єкт інноваційного управління.

Учасники, етапи і завдання управління інноваційною діяльністю. Технологія, методи і прийоми інноваційного управління. Особливості

прийняття рішень в інноваційному управлінні. Методи прогнозування і генерування інноваційних ідей. Інфраструктура інноваційної діяльності.

Тема 4. Інноваційний розвиток в провідних промислових країнах (Європейський Союз, США, Японія).

Особливості інноваційної політики Європейського Союзу. Підтримка інноваційного розвитку в провідних промислових країнах. Індикатори інноваційного розвитку.

Тема 5. Державна підтримка інноваційної діяльності.

Роль держави у здійсненні інноваційної діяльності суб'єктами ринку. Держава як головний суб'єкт управління інноваційною діяльністю. Вплив держави і громадськості на формування сприятливого до інновацій інституційного середовища. Чинні нормативно-правові акти в сфері інноваційної діяльності. Суб'єкти нормативно-правового забезпечення інноваційного розвитку країни.

Тема 6. Організаційні форми інноваційної діяльності.

Формування інноваційної інфраструктури. Організаційні структури підтримки інноваційного підприємництва. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва. Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах.

Тема 7. Управління інноваційним розвитком.

Стратегічний аспект управління інноваційним розвитком. Розробка інноваційної стратегії. Формування інноваційної політики. Планування інноваційної діяльності. Вибір організаційних форм управління інноваційною діяльністю. Мотивація і стимулювання інноваційної діяльності.

Тема 8. Управління інноваційним проектом.

Сутність, основні види інноваційних проектів і особливості управління ними. Життєвий цикл інноваційного проекту. Фінансування інноваційного проекту. Управління реалізацією проекту. Порядок завершення проекту. Принципи вимірювання і показники ефективності інноваційної діяльності. Соціальна ефективність інноваційної діяльності.

3. Рекомендована література

Базова

1. Аналіз і оцінка інвестиційних проектів / Єрмошенко М.М., Плужніков І.О. – К., 2004. – 156 с.
2. Балабанов І.Т. Інноваційний менеджмент / Балабанов І.Т. - СПб. : Питер, 2009. - 443 с.

3. Василенко В.О., Шматько В.Г. Інноваційний менеджмент : [навч. посібник] / за ред. В.О. Василенко. – К. : ЦУЛ, Фенікс, 2003. – 440 с.
4. Державне регулювання інноваційного розвитку України / Гаман М, В. – К., 2005. – 388 с.
5. Державне регулювання інноваціями: Україна та зарубіжний досвід / Гаман М.В. – К., 2004. – 312 с.
6. Економіка підприємства : [підручник] / Петрович Й.М., Кіт А.Ф., Семенів О.М. та ін. ; за аг.ред Й.М. Петровича. – Львів : «Новий світ – 2000», 2004. – 680 с.
7. Економіка та організація інноваційної діяльності / Павленко І.А. – К., 2004. – 204 с.
8. Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV «Про інноваційну діяльність» : [електронний ресурс] – режим доступу – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
9. Закон України від 08.09.2011 р. № 3715-VI «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» : [електронний ресурс] – режим доступу – режим доступу – <http://zakon4.rada.gov.ua>
10. Закон України від 10.02.1995 № 51/95-ВР «Про наукову і науково-технічну експертизу» : [електронний ресурс] – режим доступу – режим доступу – <http://zakon4.rada.gov.ua>
11. Закон України від 13.12.1991 р. № 1977-XII «Про наукову і науково-технічну діяльність» : [електронний ресурс] – режим доступу – режим доступу – <http://zakon4.rada.gov.ua>
12. Закон України від 15.01.1999 № 402-XIV «Про спеціальну економічну зону «Яворів» : [електронний ресурс] – режим доступу – режим доступу – <http://zakon4.rada.gov.ua>
13. Закон України від 16.01.2003 р. № 433-IV «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» : [електронний ресурс] – режим доступу – режим доступу – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>
14. Закон України від 16.07.1999 р. № 991-XIV «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків» : [електронний ресурс] – режим доступу – режим доступу – <http://zakon4.rada.gov.ua>
15. Инновационный менеджмент : [учеб. пособие для вузов] / Морозов Ю.П., Гаврилов А.И., Городнов А.Г. – 2-е изд. перераб и доп. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 471 с.
16. Инновация: теория, механизм, государственное регулирование : [учеб. пособие] / Под ред. Ю.В. Яцкова. – М. : Изд-во РАГС, 2000. – 583 с.
17. Інвестиційний менеджмент / Гриньова В.М., Колода В.О., Лепейко Т.І., Великий Ю.М. / Під заг. редакцією д.е.н., проф. В.М. Гриньової. – Х. : «Інжек», 2004 – 368 с.
18. Інноваційне законодавство України: Повне зібрання нормативно-правових актів. – К., 2003. – Т.1-3.

19. Йохна М.А., Стадник В.В. Економіка і організація інноваційної діяльності : [навч. посібник] / М. Йохна, В. Стадник. – К. : Вид. центр “Академія”, 2005. – 400 с.

20. Йохна М.А., Стадник В.В. Інноваційний менеджмент : [навч. посібник] / М. Йохна, В. Стадник. – К. : Академвидав, 2006. – 464 с.

21. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. – К. : Преса України, 1997. – 80 с.

22. Обґрунтування інноваційної моделі структурної перебудови економіки України : [наукове видання] / Малицький Б.А., Попович О.С., Соловійов В.П. та ін. – К. : НАНУ, Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва, 2005.

23. Постанова КМУ від 17 вересня 2003 р. № 1474 «Про затвердження Порядку державної реєстрації інноваційних проектів і ведення Державного реєстру інноваційних проектів» // Офіційний вісник України. - 2003 р. - №38. – С. 42.

24. Стеченко Д.М. Інноваційні форми регіонального розвитку : [навч. посібник]. – К. : Вища школа., 2002. – 254 с.

25. Стратегічні виклики ХХІ століття суспільству та економіці України : в 3-х т. / Т. 2.: Інноваційно-технологічний розвиток економіки / за заг. ред. акад. НАН України В.М. Гейця, акад. НАН України В.П. Семиноженка, чл.-кор. НАН України Б.Є. Кваснюка. – К. : Фенікс, 2007. – 564 с.

26. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів / Авт. упоряд.: Г. О. Андрощук, І. Б. Жилияєв, Б. Г. Чижевський, М. М. Шевченко. — К. : Парламентське вид-во, 2009. — 632 с.

27. Торкатюк В.І., Шутенко А.Л., Соболева Г.Г. Інноваційна політика науково-технічного розвитку міста. – Х. : ХДАМГ, 2003.

28. Указ Президента України від 20 квітня 2004 р. № 454/2004 «Про фінансову підтримку інноваційної діяльності підприємств, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави» // Президентський вісник. – 2004. - № 6.

29. Штангрет А.М., Копилюк О.І. Антикризове управління підприємством : [навч. посібник]. – К. : Знання, 2007. – 335 с.

30. Яковец Ю.В. Эпохальные инновации XXI века / Ю. Яковец. – М. : Экономика, 2004. – 444 с.

Допоміжна

1. Бабаскин С.Я. Инновационный проект: методы отбора и инструменты анализа рисков. – М. : «Дело», 2009.

2. Баєва О. В. Практичні аспекти менеджменту / О. В. Баєва, Н. І. Новальська, В. І. Ангелова. – К. : МАУП, 2006. – 172 с.

3. Барулин СВ., Ковалева Т.М. Сущность инноваций: Новые реалии // Финансы и кредит. – 2009. – № 5. – С. 2 – 8.

4. Жаров В. Чи буде в Україні цивілізований ринок інтелектуальності власності / В. Жаров // Інтелектуальна власність. – 1998. - №1. – С. 33-37.

5. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком / С.М. Ілляшенко. – Суми : ВТД «Університетська книга»; К. : Видавничий дім «Княгиня Ольга», 2005. – 324 с.
6. Круш П. Лобіювання економічних інтересів у держави / П. Круш // Економіка України. – 2005. - №10. – С.75-80.
7. Менеджмент та маркетинг інновацій / за заг. ред. д.е.н., проф. С. М. Ілляшенка. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2004. – 616 с.
8. Наука та інноваційна діяльність в Україні. – 2012. Статистичний збірник. – К. : Держкомстат, 2013.
9. Організація та управління інноваційною діяльністю / За ред. проф. П. Г. Перерви, проф. С. М. Меховича, проф. М. І. Погорелова. – Х. : НТУ «ХПІ», 2008.
10. Проблеми та пріоритети формування інноваційної моделі розвитку економіки України / Жаліо Я., Архієреєв С., Базиліук Я. та ін.. К. : НІСД, 2006. – 120 с.
11. Системи підтримки прийняття рішень / [О.С. Пушкар, В.М. Гіковатий, О.С. Євсєєв, Л.В. Потрашкова]. – Х. : Інжек, 2006. – 304 с.
12. США готується к научному рывку // Експерт. – 2005. - №5.
13. Чорней Н. Б. Теорія систем і системний аналіз / Н. Б. Чорней, Р. К. Чорней. – К. : МАУП, 2005. – 256 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання з опанування навчальної дисципліни в межах освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» у вигляді заліку в 1 семестрі для слухачів 2 курсу денної форми навчання і під час весінньої сесії на 2 курсі для слухачів заочної форми навчання.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою і складається з суми балів, отриманих слухачем за результатами поточного і підсумкового контролю. Завдання поточного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 10 балів для практичних занять.

Поточний контроль теоретичного засвоєння матеріалу та оволодіння практичними навичками розв'язання задач професійного спрямування здійснюється на практичних заняттях у формі підготовки й захисту слухачем конкретного завдання.

Підсумковий контроль здійснюється у формі письмового опитування слухачів шляхом відповіді на тестові питання протягом 45 хвилин. Оцінювання здійснюється за 100-бальною системою відповідно до рівня правильності і повноти відповідей.

Узагальнені результати поточного і підсумкового контролю вносяться до залікової відомості за шкалою оцінювання ECTS і національною шкалою.

5. Засоби діагностики успішності навчання.

В організації навчального процесу з опанування навчальної дисципліни застосовується поточний та підсумковий контроль.

Засоби тестового контролю застосовуються при проведенні поточного контролю на практичних заняттях.